

Kazalniki socialne povezanosti – dohodek in revščina	Ekonomsko ogledalo	UMAR
	številka 11/2003	str. 22

Dohodek in revščina v Sloveniji, 199 –2000 in v EU-15, 2000 – v %						
	1996	1997	1998	1999	2000	2000 EU-15
Brez dohodka v naravi						
A Stopnja tveganja revščine	12.2	14.0	13.8	13.6	12.9	15
B Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji (pokojnine so vključene v dohodek)	17.8	19.5	19.8	20.5	20.0	23
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji (pokojnine so odštete od dohodka)	37.0	40.2	39.9	40.8	40.6	40
C Neenakost porazdelitve dohodka – razmerje kvintilnih razredov (80/20)	3.6	3.7	3.6	3.6	3.6	4.4
V dohodek je vključen tudi dohodek v naravi						
Stopnja tveganja revščine	11.2	11.3	11.6	11.4	11.2	n.p.
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji (pokojnine so vključene v dohodek)	16.0	16.9	17.2	17.7	17.4	n.p.
Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji (pokojnine so odštete od dohodka)	33.8	36.1	36.2	37.4	37.1	n.p.
Neenakost porazdelitve dohodka – razmerje kvintilnih razredov (80/20)	3.1	3.2	3.2	3.2	3.2	n.p.

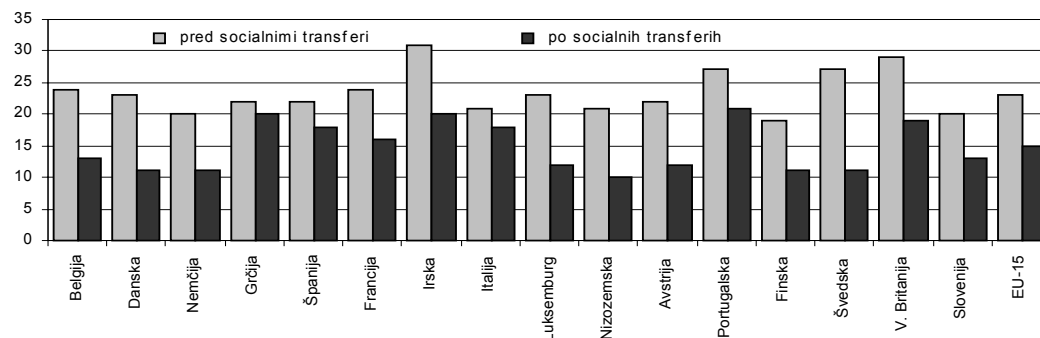
Vir podatkov: SURS, Prva statistična objava, št.126, oktober 2003.

Kazalniki dohodka in revščine so del skupine osemnajstih Laekenskih strukturnih kazalnikov socialne povezanosti, sprejetih v Evropskem svetu z namenom spremljanja napredka na področju blažitve revščine in socialne izključenosti. Četrti kazalnik – dolgotrajna izpostavljenost revščini bo možno izračunati šele po uveljavitvi EU-SILC ankete, ki se bo začela izvajati v letu 2005 (prvi del pilotne raziskave za to anketo je bil že izveden v oktobru 2003, drugi del je predviden za pomlad 2004). Kazalniki prikazani v tabeli, izhajajo iz podatkov Ankete o porabi gospodinjstev in so izračunani na osnovi naslednjih metodoloških predpostavk: **prag tveganja revščine** predstavlja **60% mediane denarnega dohodka**, preračun pa je narejen **za osebe**, na osnovi OECD-jeve modificirane ekvivalenčne lestvice. **Stopnja tveganja revščine** pomeni odstotek oseb, ki živijo v gospodinjstvih z neto ekvivalentnim dohodkom pod pragom revščine. Ta je leta 2000 znašal 65,104 SIT mesečno (leta 1999 58.291 SIT). Stopnja tveganja revščine (A) upada od leta 1997. Leta 2000 se je v primerjavi z letom 1999 znižala še za 0.7 odstotne točke in znašala 12.9%; (to pomeni, da je imelo 12.4 % moških in 13.4% žensk manj kot 65,104 SIT mesečnih dohodkov). Globina revščine (izražena v deležu ljudi oddaljenih od praga tveganja revščine) je bila leta 2000 enaka kot leto poprej (22.2%). Primerjava med stopnjo tveganja revščine pred socialnimi transferji (B) in stopnjo tveganja revščine potem, ko so ljudje že prejeli socialne prejemke (A), kaže na učinkovitost ukrepov socialne politike in ustrezno ciljno naravnost socialnih prejemkov. Iz podatkov je razvidno, da se je opisana učinkovitost v Sloveniji povečala. Leta 2000 je znašala razlika med kazalnikoma A in B 7.1 odstotne točke (leta 1999 6.9 odstotnih točk). V EU-15 je učinkovitost v povprečju nekoliko višja (opisana razlika znaša 8 odstotnih točk). Kazalnik neenakosti porazdelitve dohodka (C) je v letu 2000 ostal enak kot leto poprej (3.6%), v EU-15 pa se je znižal na 4.4% (s 4.6%).

Stopnja tveganja revščine je glede na starost in spol najvišja med ženskami, starimi 65 let in več (26.0%) in najnižja v starostni skupini 0–15 let (11.4%). **Glede na aktivnost** je revščina daleč najvišja med brezposelnimi (39.9%). Glede na **tip gospodinjstva** je visoka stopnja tveganja revščine v enočlanskih gospodinjstvih in gospodinjstvih starih. V gospodinjstvih z otroki pa je nadpovprečna stopnja tveganja revščine v enostarševskih gospodinjstvih (17.3%) in v velikih družinah (19.0%). **Glede na stanovanjsko razmerje** je nadpovprečna stopnja tveganja revščine (16.3%) med najemniki stanovanj.

Iz grafa je razvidno, da je pri odpravljanju revščine najbolj učinkovita švedska socialna politika, najmanj pa grška. Leta 2000 so imele najnižje stopnje tveganja revščine Nizozemska (10%) ter Švedska, Danska, Finska in Nemčija (vse s 11%). Najvišje stopnje tveganja revščine pa so imele Grčija in Irsko (obe 20%) ter Velika Britanija (19%).

Graf: Stopnje tveganja revščine pred in po socialnih transferjih v EU-15 in Sloveniji, (izračun brez dohodka v naravi), leto 2000

Vir podatkov: EUROSTAT, baza New Cronos.